

Estetisk veileder

Tynset sentrum

MULTICONSULT AS

Innhold

Bakgrunn	4
Målsetting	4
Kort historikk	5
GENERELLE ANBEFALINGER:	11
Overordnet struktur	12
Plassdannelser	15
Gatetverrsnitt	16
Gatebelegg	17
Bygningsmiljø	20
Fargebruk	23
Gatemøblering	24
Skilt og informasjonstavler	26
Gjerder og murer	28
Vegetasjon	31
ANBEFALINGER FOR DE ENKELTE GATELØP:	35
Brugata	36
Kongsvegen	41
Parkvegen	44

Bakgrunn

Tynset kommune ønsker å ha en estetisk veileder for sentrumområdet. Veilederen skal være et hjelpemiddel ved videreutviklingen av de fysiske omgivelsene i sentrum.

Arbeidet ble igangsatt i april 2005. Det er avholdt ett åpent møte med tema Tynsets identitet og estetisk veileder 20. juni 2005.

Utarbeidelsen av veilederen er koordinert med planarbeidet for torvet. Arbeidet er organisert i en styringsgruppe, arbeidsgruppe og referansegruppe.

Veilederen er lagt ut til offentlig ettersyn før endelig behandling i styringsgruppa.

Veilederen er vedtatt av styringsgruppa og planutvalget som grunnlag for utvikling og opparbeiding av sentrumsområdene.

Veilederen er utarbeidet av Multiconsult AS, Trondheim.

Målsetting

Denne veilederen skal primært være et verktøy for byggesaksbehandlere og politikere i kommunen, og skal kunne benyttes ved behandling av saker som angår utviklingen av Tynset sentrum. Veilederen vil også gi nyttige råd til huseiere i sentrum som ønsker å videreutvikle sine eiendommer.

Det er en målsetting at veilederen, gjennom utarbeidelsesprosessen og senere bruk skal bidra til å

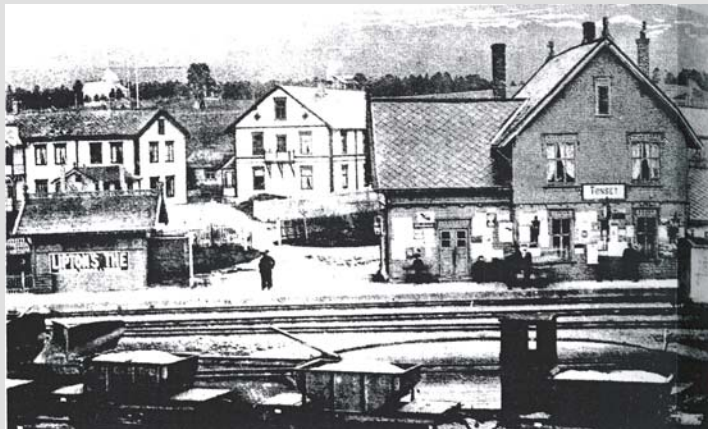
- ☐ fokusere på estetisk utforming av omgivelsene i Tynset sentrum
- ☐ skape et mer funksjonelt og konsentrert sentrumsområde.
- ☐ øke trivsel, tilgjengelighet og attraktivitet for brukerne av sentrumsområdene.
- ☐ bevisstgjøre om betydningen av de fysiske omgivelsene

Det legges vekt på at de fysiske tiltakene som anbefales skal være med å styrke stedets identitet og skape bedre sammenhenger i Tynset sentrum. Løsningene som foreslås skal ha universell utforming.

Kort historikk

Bygdebyen Tynset er vokst opp rundt jernbanestasjonen som ble anlagt i 1877. "Verneplan for jernbanens kulturminner Rørosbanen, Rena- Støren, 2001" gir et kort sammendrag av Tynset sentrums historiske utvikling.

"Vi vet ikke så mye om det eldste senteret på Tynset, eller Tønset som var navnet fram til 1919. Men rundt 1700 utviklet Neby seg som et lokalt senter og tingsted på nordsiden av Glomma. Neby lå ved den gamle ferdselsvegen mellom Østlandet og Trøndelag der vegen krysset elva.

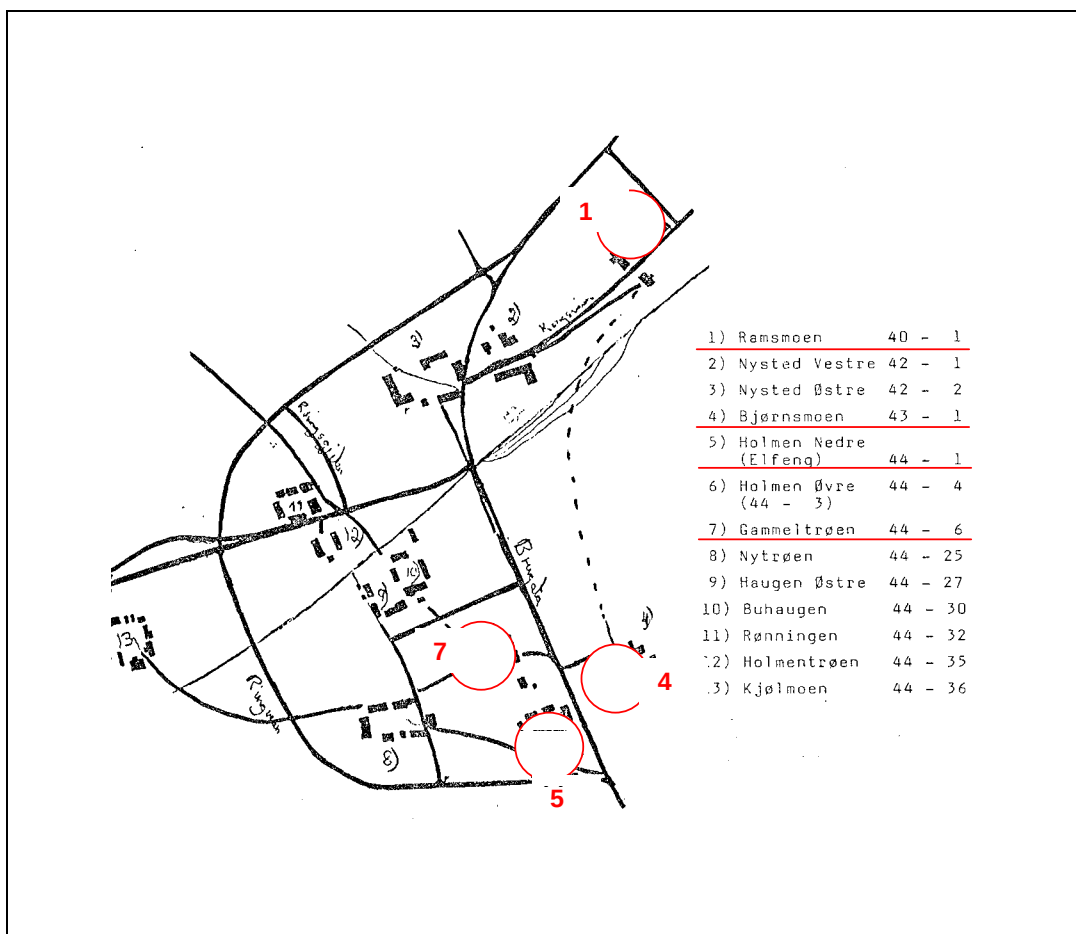
I forbindelse med Rørosbanens åpning skjedde det en rask utvikling rundt jernbanestasjonen på "bortate'sida" av elva og et nytt utkonkurrerende sentrum vokste fram. Jernbanen og drifta ved Røstvangen gruver førte til en rivende utvikling av Tynset i perioden 1880-1920. Nordgående tog "overnattet" de første årene på stasjonen. Jernbanen bragte også med seg turister og dette førte til en oppblomstring av hoteller og pensjonater. Veksten stagnerte da Røstvangen gruver gikk konkurs i 1920.

Den opprinnelige stedsplanen med Parkveien og Kongsveien parallelt med jernbanen, og Brugata som tverrforbindelse over Glomma til Neby og kirka er fortsatt bevart. Bygningstiljøet ved og rundt Tynset stasjon har imidlertid endret seg mye siden 1960-tallet. Eldre og betydningsfulle bygårder som sorenskrivergården er revet og gitt plass til nye "byrom" og ny bebyggelse. Mest dominant er rådhuset med kulturhus og helsesenter."

Teksten hentet fra Verneplan for jernbanens kulturminner Rørosbanen, Rena-Støren, 2001. Bilde: Tynset tettsted Mai 1908 fra bygdebok. Jernbanehotellet til venstre.

I det følgende er det fokusert på hovedtrekk i utviklingen i dagens sentrumsområde i ulike perioder etter 1877.

Ca 1700-1877:

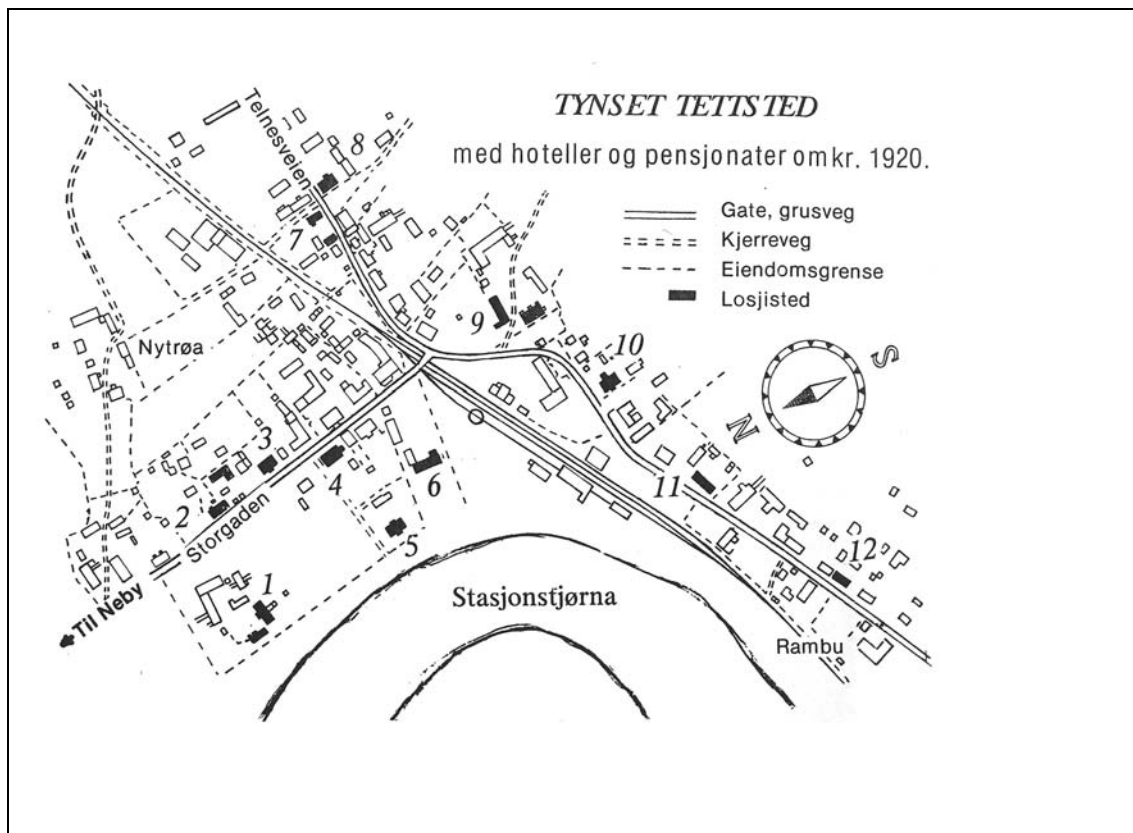
Skisse over gårdene på Bortatesida (nord er snudd ned på kartet). De eldste gårdene vist med sirkel, vår markering. Kartskisse hentet fra Forslag til verneplan for Tynset sentrum

Sentrum av Tynset lå på Neby. På grunn av planavgrensningen går denne sammenfatningen ikke mer inn på historikken på Neby. Fire gardar dominerte opprinnelig området som i dag er Tynset sentrum:

- ☐ Holmen (Husflidenområdet) – ikke noe igjen av bebyggelsen
- ☐ Holmen nedre/Elfeng – representerer de eldste bevarte bygningene tilknyttet gardsdrift (5)
- ☐ Bjørnsmoen – hovedbygningens kjerne er gammel (4)
- ☐ Ramsmoen – et steinfjøs og hovedbygning (1)

Tinget, fogden og lensmannen etablerte seg på "Bortatesida" før jernbanen kom.

1877- ca 1920:

Kart over Tynset tettsted ca 1920 fra bygdebok. Hovedstrukturen i sentrum med de tre gatene Brugata, Kongsveien og Parkvegen er her etablert. Bebyggelsen utvikler seg langs disse aksene.

Tynset hadde sin glanstid i denne perioden, med økonomisk vekst og stor byggeaktivitet.

Jernbanen åpnet 13. okt 1877. Nytt sentrum utviklet seg rundt jernbanestasjonen og dannet grunnlaget for dagens sentrum i Tynset. Sandaker, tidl. trykkeriet, var også tidlig etablert (1877).

Det var spesielt stor byggeaktivitet i slutten av 1890-årene, og flere store trebygninger ble reist i Tynset. Like etter århundreskiftet var det 14 overnattingssteder i drift. Noen av disse står i dag: Kongsveien 4, Brugata 9. I 1904 var det en brann hvor bebyggelsen i et stort område ved Lunstøeng og over jernbanen brant ned.

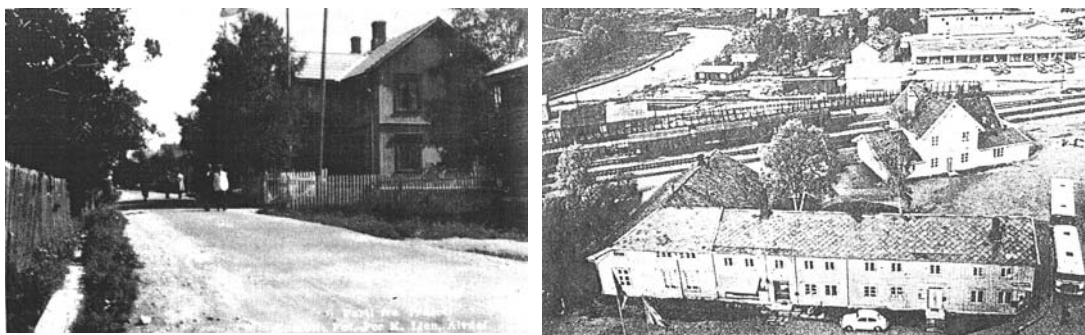
Røstvangen gruver hadde stor virksomhet i perioden 1904-1920. Dette var kanskje den mest aktivitetspregede perioden i sentrums historie. Det var malmkjøring fra Røstvangen til Tynset stasjon i perioden 1904 – 1910, og mye aktivitet i forbindelse med dette. På det meste gikk 400 hester i skytte trafikk mellom Røstvangen og Tynset stasjon.

Tynset utviklet seg også til et populært feriested i denne perioden. Feriegjester sammen med virksomheten ved Røstvangen gruver genererte betydelig aktivitet i Tynset sentrum.

Handelen økte. Marten/ fesja ble tidlig etablert som en årlig virksomhet i sentrum, og ble betydelig i størrelse.

Røstvangen gruver gikk konkurs ca 1920. Etter dette kom mange av arbeiderne og slo seg til på Tynset.

Ca 1920-2005:

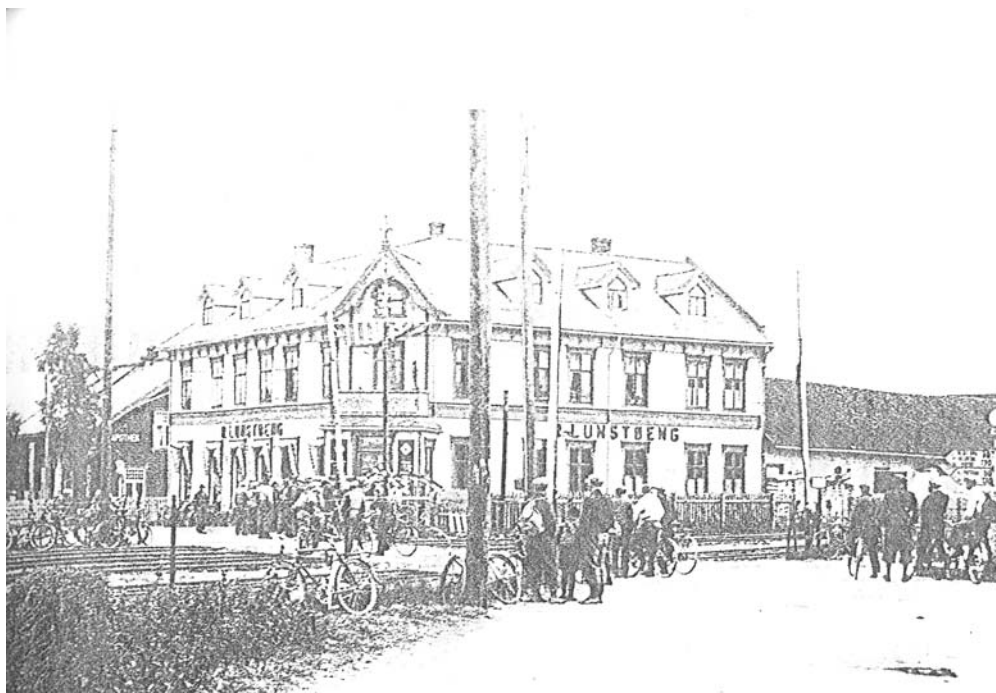

Kongsvegen med Røstheim pensjonat. Foto Per K. Lien ca 1930. Fra bygdebok. Stakittgjerde og frodig vegetasjon. 1700-tallsbygningen Skrivargården ved Jernbanestasjonen. Bygningen ble revet for å gi plass for Kongsvegen over torvet, etter lang kamp mot vernemyndighetene.

Utviklingen i Tynset går langsommere etter konkursen ved Røstvangen gruver i 1921. Aktiviteter i sentrum er fortsatt preget av handel og videreforedling av landbruksprodukter. Senere blir det en dreining mot administrasjon og service.

Ringvegen og Posthusbakken (dagens gangforbindelse) mellom Ringvegen og Kongsvegen etablert ca 1960. Posthusbakken blir det strukturerende element for plassering av Hektoenbygget og senere rådhuset. Det blir to torvdannelser i sentrum, ett i tilknytning til jernbanestasjonen og ett i tilknytning til sorenskrivergården. Sentrum var en periode preget av hekker. Lerketrær ble importert, og preger fortsatt enkelte deler av sentrum.

Flere av byens viktige trebygninger blir revet på 1960- og 70 tallet. Sorenskrivergården som fondmotiv i Brugata forsvinner. Pakkhus for jernbanestasjonen rives og Kongsvegen blir rettet ut. Bilen setter sitt preg på sentrum, spesielt fra ca 1960-tallet. Vegarealene dominerer sentrumbildet.

*Tobakkskø utenfor Lunstheng øverst i Brugata 1941.
Kilde: Gamle Tynsetbilder I s 20. Bygningen ble revet 1975 for å gi plass for Trontorget.*

Utsikt fra rådhuset 2005. Bygget er dominerende i sentrum

Offentlig virksomhet er i vekst utover på 1970-tallet på alle nivåer i forvaltningen. Rådhuset i Tynset ble bygd – som et symbol på sterk satsing på offentlig virksomhet. Torvet og øvrige tilgjengelige arealer gir plass for biler. Utforming av sentrumsarealene blir spesielt i perioden fra 1970-tallet styrt av best mulig tilrettelegging for biler.

Økende bevissthet i Tynset om utforming av omgivelsene på 1980-tallet. Idedugnad og miljøforbedringsprosessen "Tynset 2000" ble igangsatt på 1980-tallet og resulterte i en rapport. Rapporten fokuserer på muligheter for utvikling av sentrum og betydningen av dette. En hovedutfordring er definert som "Opplevelse og omgivelse".

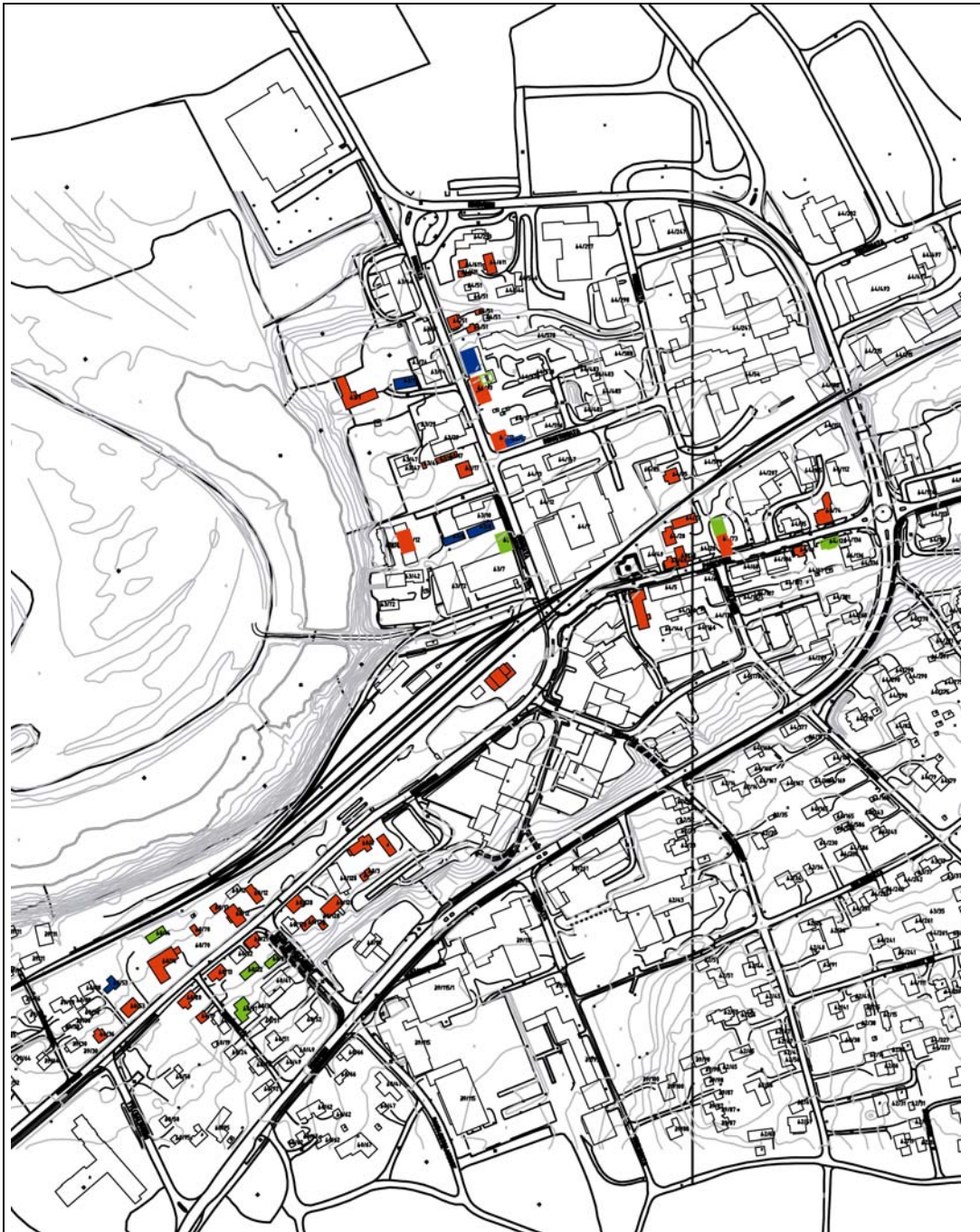
Ringvegen ble senere videreført som ny Riksveg, og Posthusbakken omgjort til gangforbindelse. For lav undergang på Ringvegen under jernbanen gjør at større kjøretøy likevel må kjøre gjennom sentrum. I 2005 er Tynset handelssenter, administrasjonssenter og skolesenter, og kulturhuset fungerer som regionalt kultursenter. Tynset er et tett sentrum, innenfor en radius på 500 meter finner vi stort sett alle sentrumsfunksjoner. Tynset-brua og rådhuset er viktige landemerker. Tynset-brua består av tre spenn hvorav det lengste spennet på 70 m har fagverksbuer som hovedbærer. Dette var verdens lengste spenn for en kjøresterk bru i tre da brua ble bygd.

Eldre trehusbebyggelse med verneinteresser

Det er en rekke eldre bygg som representerer spor etter stedets historiske utvikling, og som gir sentrum dybde og særpreg. I 1990 utarbeidet Musea i Nord-Østerdalen/ Tynset kommune "Forslag til verneplan for Tynset sentrum", der bebyggelsen ble kategorisert i tre verneklasser som er vist på kart nedenfor.

- A: Huset bør ubetinget bevares (rødt)
- B: Huset bør i utgangspunktet bevares (grønt)
- C: Huset har liten verneverdi. (blått)

I verneplanen står det ellers: "I Tynset sentrum er det nå så få hus tilbake av det opprinnelige trehusmiljøet at det i utgangspunktet er et mål i seg selv å bevare alt."

GENERELLE ANBEFALINGER

Overordnet struktur

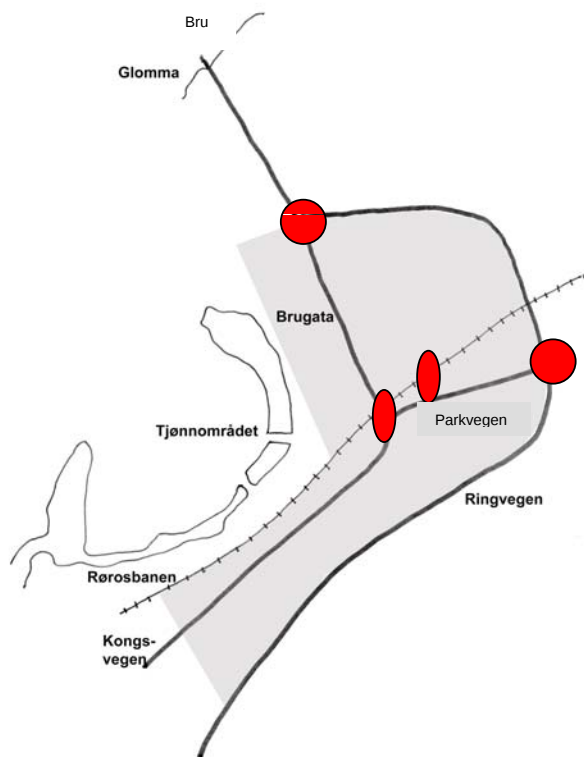
Tynset er en bygdeby som ligger i grønne omgivelser i et jordbrukslandskap. Adkomst til Tynset fra nordvest markeres tydelig ved Tynset-brua, som er et landemerke for Tynset. Fra øvrige sider er det ikke noen tydelig markering av sentrum mot omlandet. Rådhuset i Tynset er også et tydelig landemerke.

Sentrum i Tynset er avgrenset av Ringvegen mot nord, øst og sør, og av Tjønnområdet mot vest. Innenfor dette området er det primært konsentrert småskala sentrumsbebyggelse. Storskala bebyggelse (industri osv) er lokalisert utenfor dette området.

Hovedstrukturen i sentrumsområdet dannes av gatene Brugata, Kongsvegen og Parkvegen. Bebyggelsen er knyttet til disse aksene. De tre hovedgatene har forskjellig karakter, se beskrivelse for hver av gatene i senere avsnitt. Jernbanelinjen skjærer gjennom sentrum og deler sentrumsområdet i to. I punktet der de tre gatene møtes er det overgang over jernbanelinjen. Dette området flyter ut og oppleves som problematisk både for kjørende og gående. Dette området må strammes opp.

Den overordnede strukturen i sentrum er tydelig og gir sentrum et godt utgangspunkt for videre utvikling. Hovedstrukturen anbefales videreført. Anbefalte tiltak:

- ❑ Adkomst til sentrum må markeres bedre vha kunstnerisk utforming av sentraløyer i rundkjøringer i enden av Brugata og Parkvegen. Bruk av vann/ is og effektbelysning kan med fordel benyttes. Adkomst mot sør markeres av den eldre trehusbebyggelsen som styrkes ved tregjerder.
- ❑ Forbindelsen mellom de to sidene av jernbanelinjen bør styrkes med:
Ny over/ undergang Trontorget-Parkvegen bør utredes
Bedre utforming av eksisterende overgang midt i sentrum.

Prinsippskisse som viser hovedstrukturen i sentrum i dag. Viktige trafikale og visuelle fokusområder markert med rødt: rundkjøringer ved Ringvegen samt kryssing av jernbanelinjen midt i sentrum må styrkes. Ny overgang i Parkvegen etableres

Eksempel på utforming av sentraløy i rundkjøring som markering av start på sentrum

Eksempel på kunstnerisk utforming av sentraløy fra Trondheim, med bruk av vann (og effektbelysning). Kunstner er Jorunn Kraft Mo.

Forbindelse over jernbanen:

Dagens situasjon ved jernbaneovergangen midt i sentrum

Skisse som viser oppstramming av arealet, med klare soner for kjørende og gående. Områdene inn mot bommene sikres med murer. Mot Parkvegen sikres det med flettverksjerde med hekk.

Plassdannelser

Generelt er gaterom og plassdannelser i Tynset utformet på bilens premisser. Det er få gode oppholdsarealer for myke trafikanter, dagens oppholdssoner for gående er primært restarealer.

Plassen foran Tynset sport/ Spar er det naturlige tyngdepunktet i sentrum, men plassen er i dag dominert av biler. Stasjonsområdet er også dominert av biler. Rådhusplassen ligger for det meste i skyggen av rådhuset.

Parkvegen er nylig opparbeidet etter et eget program som tar hensyn til fotgjengere.

Det anbefales å prioritere enkelte plassdannelser og oppgradere disse for å skape tydelige og trivelige møteplasser i sentrum. Plassdannelser/ oppholdssoner som bør videreutvikles i Tynset:

- ❑ Torv foran Tynset Sport/Spar og plass foran rådhuset samt plass foran jernbanestasjonen. Viktig pga beliggenhet og solforhold. Utforming av de ulike delene må sees i sammenheng, og parkering må løses på annen måte enn i dag
- ❑ Stasjonsparken
- ❑ Plass foran Trontorvet i Brugata. Viktig pga solforhold, lokalisering i utvidelse av gaten med god oversikt, foran inngang til kjøpesenter. Parkering må løses på annen måte.

De to første behandles i torvplanen, og veilederen går ikke inn på utforming av disse. Utforming av plass i Brugata beskrives under forslag for Brugata.

Viktige plassdannelser (grønt): Torvområdet/ jernbaneområdet (stor sirkel), Jernbaneparken og plass foran Trontorvet.

Gatetverrsnitt

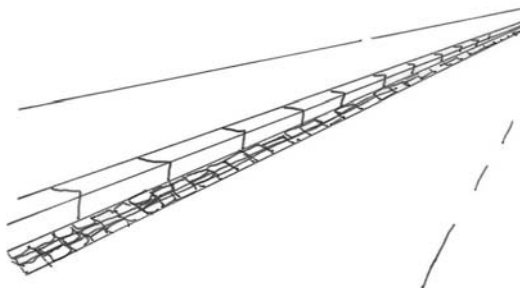
I dag fortsetter landevegen inn i sentrumsområdet.

Dagens situasjon, der gatene har utforming som landeveg, med grøntrabatt som skille mellom gangveg og kjørebane.

Det er viktig å stramme opp gatetverrsnittet. Utforming av gatene skal tydelig markere at området innenfor Ringvegen er et sentrumsområde som skiller seg fra omlandet mht utforming, aktivitet og hastighet.

Det anbefales generelt et tverrsnitt som tydelig definerer gateløpet, med avklarte og adskilte soner for kjørende og myke trafikanter. Beplantning og belegg/materialbruk skal bidra til å markere gateløpet og senke farten.

Prinsippskisse som viser visuell innsnevring mot kantstein.

Prinsippskisse som viser gatetverrsnittet med visuell innsnevring mot kantstein.

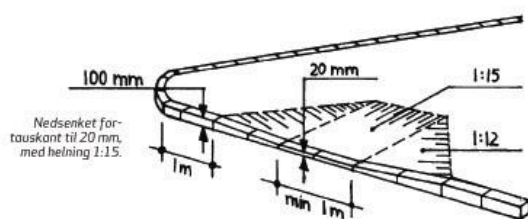
Gatebelegg

I sentrum velges høyere kvalitet på belegg enn utenfor sentrum. Det legges vekt på detaljutforming.

Kjørebane og fotgjengerfelt

Kjørebane utføres i asfalt. Granitt kantstein etableres med avstand 6,5 m. Inn mot kantstein legges 2-3 rader med storgatestein for å innsnevre gateløpet visuelt, dette vil få hastigheten ned. Der det er langsgående parkeringslommer fortsetter radene med stein mellom kjørebane og parkeringslomme for å markere kontinuerlig bredde på kjørebanen.

Fotgjengeroverganger markeres vha romlefelt/ belegg, evt som opphøyede gangfelt. Kantstein skal være nedsenket.

illustrasjon som viser høyder iht prinsipp for universell utforming (fra veileder vedr. prinsipiell utforming).

Bildet (fra Molde) viser utførelse av opphøyet fotgjengerovergang i sentrumsområde. Det er nedsenket kantstein, og tverrstriper er markert i belegningsstein. Det er langsgående markering med 2 rader stein langs kjørebanen.

Fortau

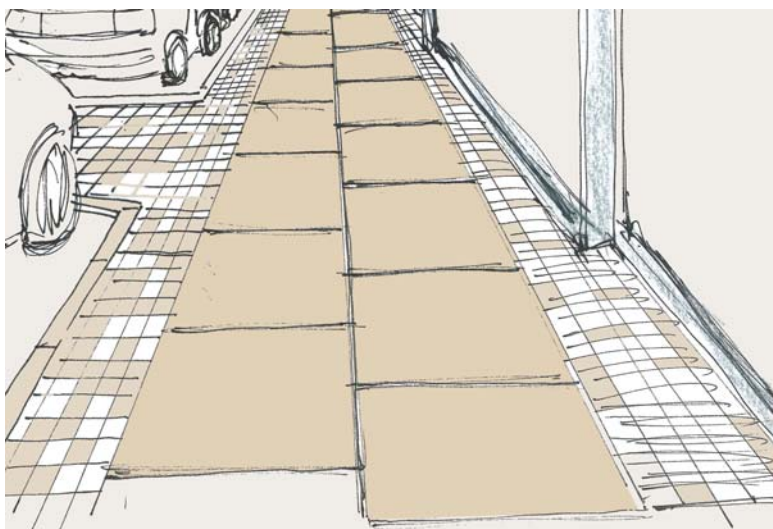
I Parkvegen er det lagt opp til en standard type belegg for fortau i Tynset sentrum. Her er det utstrakt bruk av belegningsstein (og noe naturstein) i soner for gående. Det er asfalt / brostein i kjørebanelen. Kantstein og avgrensninger utføres i granitt.

Belegg Parkvegen, fortau og overganger

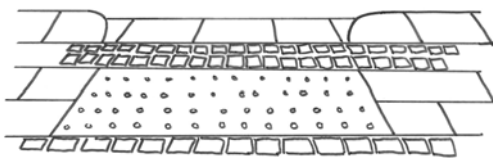
Dette prinsippet videreføres til øvrige gater der fortauene er smale (opp til 1,5 m).

For brede fortau anbefales det langsgående felt med betongheller / natursteinsheller med felt med storgate- og smågatestein mot kantene. Dette gir et rolig og stramt uttrykk, og tar opp overganger og forskjeller i fortausbredder på en bedre måte enn storgatestein. Denne løsningen gir mer liv til fortauene enn en homogen flate med belegningsstein.

Forslag til prinsipp for standard fortausløsning for brede fortau. Betong/ natursteinsheller i midten og smågatestein på sidene for å ta opp forskjeller i bredder.

Belegg med spesiell struktur (taktilt belegg) etableres ved fotgjengerfelt med tanke på orientering for synshemmede.

Forslag til løsning av taktilt belegg ved fotgjengerovergang. Eksempel på taktilt belegg for synshemmede til høyre.

Det bør utarbeides detaljplaner for Kongsvegen og Brugata der konkret belegg og detaljering angis. Overganger og høyder må utformes iht prinsipper for universell utforming og det må stilles krav til nøyaktighet i utførelsen.

På lang sikt bør også øvrige sentrumsgater innenfor Ringvegen blir opprustet på samme måte. Torvområdet, som skal være sentrums storstue, bør utformes friere og med høyere krav til materialbruk og detaljering enn det som anbefales for gatene.

Bygningsmiljø

Arkitektonisk uttrykk og forhold til gate

Bebyggelsen i Tynset er variert og sammensatt, både når det gjelder arkitektonisk uttrykk/byggestil, areal, høyde, volumoppbygging, detaljering og alder samt forhold til gate.

Den eldre bebyggelsen forholder seg til gatene. Flere av de nyere byggene har et uavklart forhold til gaten og gaterommet. Bebyggelsen fra 1970-tallet tar i varierende grad hensyn til proporsjoner og formspråk i den eldre bebyggelsen. Rådhuset er spesielt fremtredende, både pga høyden og beliggenheten.

- ❑ Den eldre bebyggelsens rolle i gatebildet styrkes.
- ❑ Særpreget av variert bebyggelse videreføres.
- ❑ Ny bebyggelse må plasseres inntil byggelinje mot gate og tilpasses nabobygningenes høyder. Ny bebyggelse skal henvende seg til gaten.
- ❑ Bebyggelsens skala (innbyrdes størrelsesforhold) må ikke forrykkes.
- ❑ Storskala transportkrevende virksomhet og bensinstasjoner lokaliseres utenfor sentrumsgatene.

Fortetting

I flere av kvartalene i Tynset er det mulighet for fortetting. Noen aktuelle tomter er vist på kart senere i avsnittet. Fortetting i de enkelte gateløp er beskrevet under anbefalinger for hvert gateløp.

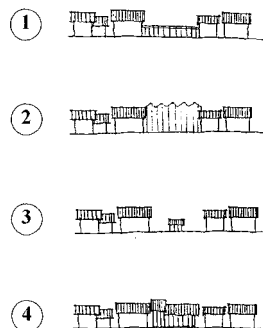
Det er utarbeidet en byggeskikkveileder for Nord-Østerdalen. I kapittel 5.4 står følgende om arkitektoniske prinsipper:

"Bygg og anlegg skal formes etter krav til funksjon og i forhold til stedets rammer og muligheter. Man skal motvirke løsninger preget av effekter og påfunn, og heller ta utgangspunkt i dalførets nøkterne historiske byggeskikk og søke en helhetsløsning i spennet mellom tradisjon og nytenkning.(...)"

Ved fortetting blir forholdet til naboskapet – de byggede omgivelser - svært viktig. Hovedregelen er at de innførte elementer skal underordnes – og helst berike – det eksisterende miljø."

Byggeskikkveilederen nevner en del elementer som bør være beslektet med nabobyggene:

- ☐ Form
- ☐ Farge
- ☐ Størrelse
- ☐ Grunnmur
- ☐ Materialbruk
- ☐ Vinduer
- ☐ Utvendige detaljer
- ☐ Takvinkel

Bygging i eksisterende husrekke:

1. Feil høyde, form
2. Feil takform
3. Feil størrelse
4. Godt tilpassede volumer

Illustrasjon av fortetting fra Byggeskikkveileder for Nord-Østerdalen

Viktige forhold som må ivaretas ved fortetting i Tynset:

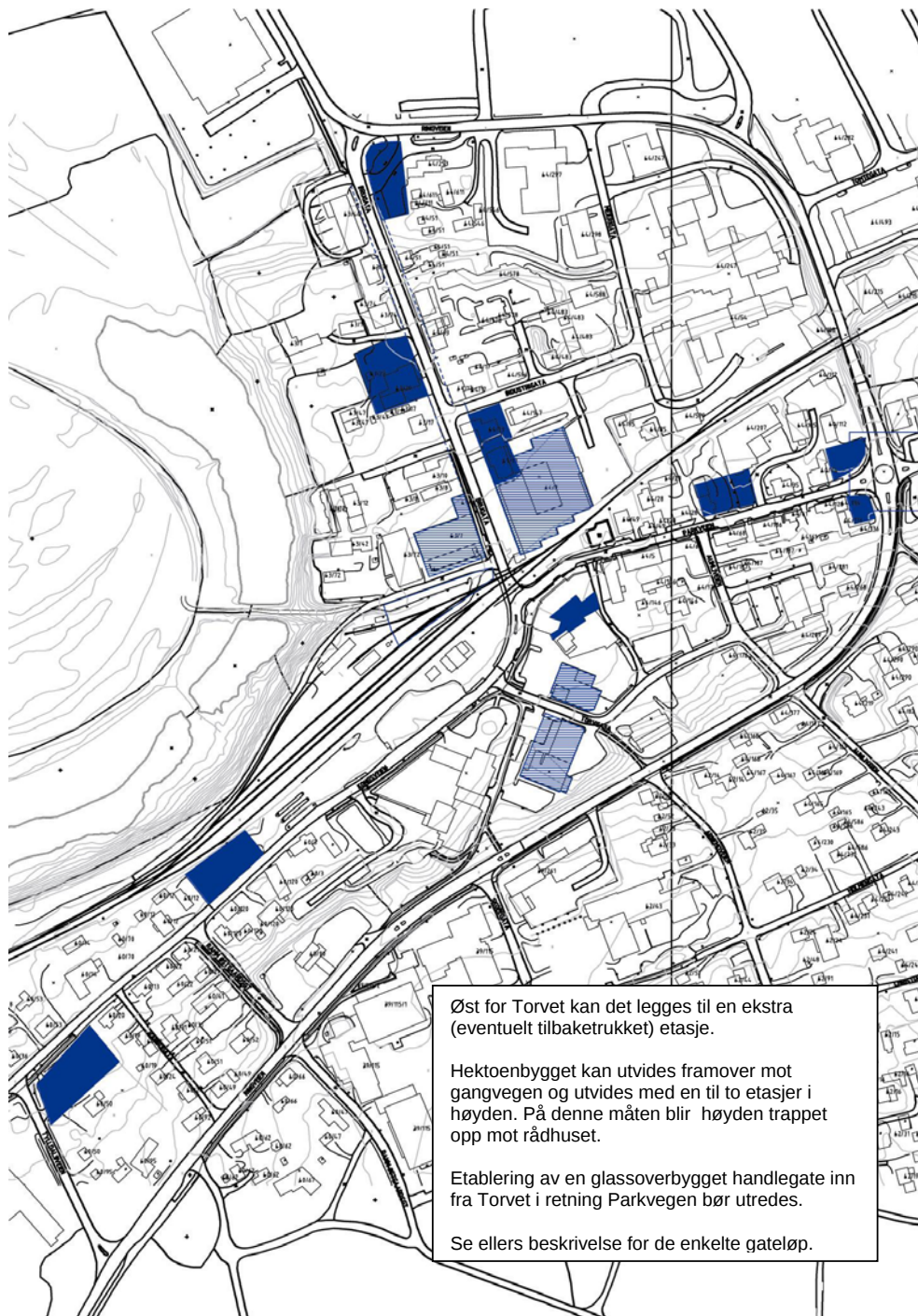
- ☐ Ny bebyggelse må forholde seg til eksisterende, f. eks. i forhold til byggehøyde og proporsjoner, slik at skalaen i sentrum ikke forrykkes.
- ☐ Nye bygg bør ta opp høyder, linjer eller rytme fra omgivelsene. Dimensjoner fra omkringliggende bygg gir en målestokk (f. eks ved at fasadene underdeles i forhold til omkringliggende bygg).
- ☐ Adkomst fra gate eller hjørne videreføres, spesiell utforming og inntrukne hjørner har vært vanlig. Bygningen må vende seg mot gate, ikke primært mot p-plass bak bygget (kjøpesenter).
- ☐ Enkle former er karakteristisk for området. Detaljering bør være enkel, og spille på eksisterende nøkterne detaljering som preger området.
- ☐ Bruk av trematerialer i fasadene bør tilstrebes i sentrum.
- ☐ Takform må vurderes i den enkelte byggesak i forhold til tomt og omkringliggende bygg. Takform varierer i Tynset, og nye bygg kan ha saltak eller flatt tak.

I kommuneplan/ reguleringsplansammenheng må etasjehøyder/ maks kotehøyde for ny bebyggelse klargjøres for de enkelte delene av sentrum. Retningsgivende anbefalinger:

- ☐ Kongsvegen: 2 ½ etasje sør for rådhuset,
2 ½ -3 etasje mot torget
- ☐ Brugata: 2 1/2-3 etasje
- ☐ Parkvegen: 2 til 2 1/2 etasje

Plan- og Bygningsloven sier dessuten følgende:

"Kommunen skal se til at ethvert arbeid som omfattes av loven, blir planlagt og utført slik at det etter kommunens skjønn tilfredsstiller rimelige skjønnhetshensyn både i seg selv og i forhold til omgivelsene. Tiltak etter denne lov skal ha en god estetisk utforming i samsvar med tiltakets funksjon og med respekt for naturgitte og bygde omgivelser. Skjemmende farger er ikke tillatt og kan kreves endret. Kommunen kan utarbeide retningslinjer for estetisk utforming av tiltak etter loven."

Fortetningspotensiale sentrum. Blå felt: nye bygg mulig, skraverte felt: ekstra etasje vil være positivt.

Fargebruk

Det har ikke vært regulert fargebruk i sentrum i form av f. eks. fargebruksplaner for bebyggelsen. Det er variert fargebruk i dag, bygningene har forskjellige farger som ikke er innbyrdes koordinert. Sentrum oppleves likevel som helhetlig når det gjelder fargebruk. Det mangfoldet av farger som finnes i Tynset gir liv og spenning til sentrum.

- ❑ Fargene holder seg primært innenfor en felles ramme av jordfarger i ulike valører samt variasjoner av hvitt, rødt, gult og oker. Den eldre bebyggelsen er malt i tradisjonsfarger; primært hvitt på hovedhus, men også bonderødt og ulike valører av brunt er benyttet.
- ❑ Det er kontraster og sprang mellom lyse og mørke farger i sentrum. Det er overvekt av lyse valører, spesielt i Brugata og Kongsvegen. Parkvegen har sterkere fargebruk.
- ❑ Nyere bebyggelse har variasjoner i beiset treoverflate.
- ❑ Det er noe innslag av murbebyggelse i ubehandlet rød teglsten samt plateklede bygg i grått/ jordfarger som glir inn i denne helheten.
- ❑ Det er ikke brukt signalfarger på byggene i sentrum.

Fargebruk Parkvegen og Kongsvegen

Det er ikke som aktuelt å innføre streng regulering av fargebruk i Tynset sentrum.

Det anbefales at Tynset viderefører den frie fargeholdning som i dag gjelder i sentrum, men at farger velges innenfor rammene som er nevnt over.

Rammene som gjelder i Plan- og bygningsloven § 74.2 skal følges:

"Kommunen skal se til at ethvert arbeid som omfattes av loven, blir planlagt og utført slik at det etter kommunens skjønn tilfredsstiller rimelige skjønnhetshensyn både i seg selv og i forhold til omgivelsene. Tiltak etter denne lov skal ha en god estetisk utforming i samsvar med tiltakets funksjon og med respekt for naturgitte og bygde omgivelser. Skjemmende farger er ikke tillatt og kan kreves endret. Kommunen kan utarbeide retningslinjer for estetisk utforming av tiltak etter loven."

Gatemøblering

Generelt skal møblering og utstyr som er valgt i Parkvegen også benyttes for det øvrige sentrumsområdet.

Gatebelysning

- ❑ Belysningsarmatur for sentrum anbefales etablert fra Tjønnsenteret langs Kongsvegen, langs Brugata og i sentrum forøvrig.
- ❑ Type armatur er Stockholm 590 (70 w)
- ❑ Farge RAL 7021

Belysning på stolpe og vegg i Parkvegen. Belysning plasseres delvis på stolpe og delvis på vegg. Dette skyldes bebyggelsens varierende avstand til veg.

Pullerter

- ❑ Bruken av pullerter skal begrenses, avskjerminger og overganger bør etableres ved at ulike trafikk ledes naturlig uten bruk av slike elementer.
- ❑ I den grad det er nødvendig med avgrensninger bør ledende natursteinsmurer eller natursteinssteinblokker benyttes, eventuelt vegetasjon.
- ❑ Der det likevel må benyttes pullerter benyttes valgt type som i Parkvegen, Quadrino (50w)

Pullerter med belysning i Parkvegen kan benyttes andre steder i sentrum der pullerter er nødvendig. Murer i forskjellig høyder kan også benyttes som avgrensende element.

Benker

- ❑ Det er utviklet en egen Tynset-benk som primært skal benyttes for sentrumsområdene. Sort farge på stålunderstellet videreføres
- ❑ På torvet, rådhusplassen og i stasjonsområdet kan det i torvplanen foreslås alternativ møblering.
- ❑ Benkene må få en hensiktsmessig plassering.

Tynset benken og inspirasjon for alternativ sitteløsning på plassdannelser

Avfallsbeholdere

- ❑ Avfallsbeholder type HAGs Ellipse 60 l er valgt for sentrum. Sort farge på beholderne videreføres som ellers i sentrum.
- ❑ Lys bøyle tar seg best ut montert frittstående. Ved montering på stolpe må det velges samme farge på bøylen som på avfallsbeholderen for øvrig.
- ❑ Beholderne må få en hensiktsmessig plassering.

Avfallsbeholder valgt i forbindelse med opprusting av Parkvegen videreføres.

Skilt og informasjonstavler

Kommunen bør vurdere å utarbeide en forskrift som setter retningslinjer for utforming og bruk av skilt og skilttavler samt belysning av disse. Utforming, størrelse og oppheng på skilt i sentrum bestemmes i forskriften. Skiltbukker og skilt på tak (som ikke inngår som en del av en fasade) bør forbys gjennom forskriften. Flaggstenger plassert på fortau bør forbys av hensyn til fremkommelighet, brøyting og trafiksikkerhet.

Veggskilt

- ❑ Veggskilt bør plasseres på husets vegg, ikke på utspring, verandaer og lignende.
- ❑ Antall skilt på et bygg skal begrenses.
- ❑ Skiltene plasseres i samme høyde på veggen så langt dette er mulig i forhold til det enkelte byggs fasadeoppbygging.
- ❑ Det kan være belysning som lyser opp skiltet, men neonlys bør ikke tillates.

I Parkvegen har man begynt å enes om type oppheng og størrelse på skilt. Dette kan danne et grunnlag for å bestemme en felles type for sentrum. Antall skilt på et bygg bør begrenses. Prinsipp for utforming vist til høyre

Skiltbukker

- ❑ Det bør være forbud mot skiltbukker i sentrum, pga fremkommelighet og trafiksikkerhetshensyn.
- ❑ Fremkommelighet for funksjonshemmede blir særlig vanskelig hvis skiltbukker står på de smale fortauene, spesielt i Parkvegen.

Skilttavler

- ❑ Der det er behov for mange skilt i tilknytning til et bygg skal skilttavle benyttes.
- ❑ Denne skal ha en enkel utforming i stål uten tak.
- ❑ Skilttavler skal plasseres inntil vegg eller monteres på vegg, helst i tilknytning til inngangsparti.
- ❑ Skilttavler skal ikke hindre ferdsel eller hindre naturlige ganglinjer
- ❑ Ståldetaljer skal ha grå RAL farge 7024 eller tilpasses farger i fasaden.
- ❑ Det kan være belysning som lyser opp skiltet, men neonlys bør ikke tillates.

Skilttavlen er stor og dominerende. Plasseringen er uheldig visuelt da gaterommet lukkes, og ganglinjer hindres. Det kan lett oppstå farlige situasjoner for fotgjengere og syklister, som presses ut i veibanen i møtesituasjoner. Prinsipp for valg av skilttavle: Enkel omramming av stål, Kan plasseres frittstående i parksituasjon eller inntil/på bygning i gatesituasjon.

Gjerder og murer

Steder der stakittgjerder, hekker og murer foreslås er vist på kart sist i dette avsnittet.

Gjerder

I Tynset er det en rekke eldre trehus fra slutten av 1800tallet og begynnelsen av 1900 tallet med hage, som er avgrenset av hvitmalt stakittgjerder av tre i tradisjonell utførelse med spiss endeavslutning i topp. Dette trekket anbefales videreført.

- ❑ Der stakittgjerder mangler bør disse (re)etableres mot gate, gjerne i kombinasjon med hekk.
- ❑ Gjerdene må ha tradisjonell utforming i tre og males hvite eller i husfargen.
- ❑ Gjerdene bør ha høyde ca 1 m, men dette må tilpasses i den enkelte situasjon.
- ❑ Stakittvarianter med buet avslutning bør unngås i sentrum.
- ❑ Flettverksgjerde med tett hekk benyttes der det er ønskelig med en grønnere avgrensning.

Murer

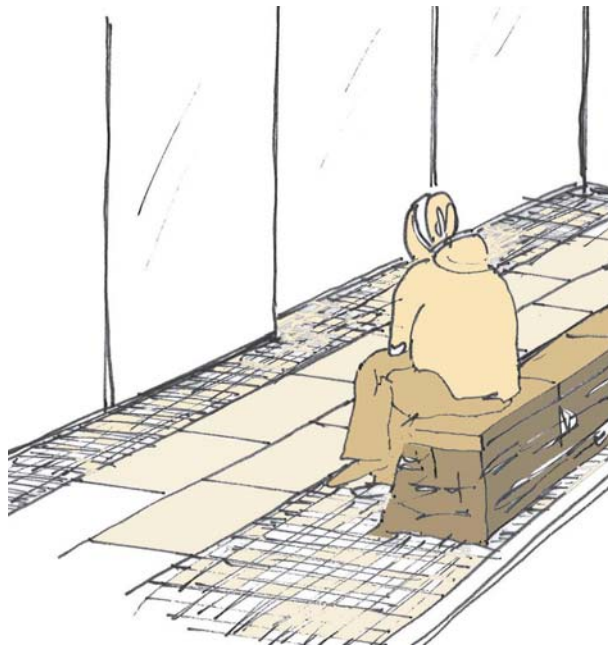
Det er flere situasjoner der avgrensninger med murer er aktuelt, f. eks. for å lede/ hindre en bevegelse, skille ulike funksjoner/ trafikanter eller for å ta opp nivåsprang. Terrenget i Tynset er relativt flatt. I Brugata stiger terrenget imidlertid både langsetter gaten fra nord mot sør og vest for Brugata opp mot bebyggelsen, spesielt i nedre del.

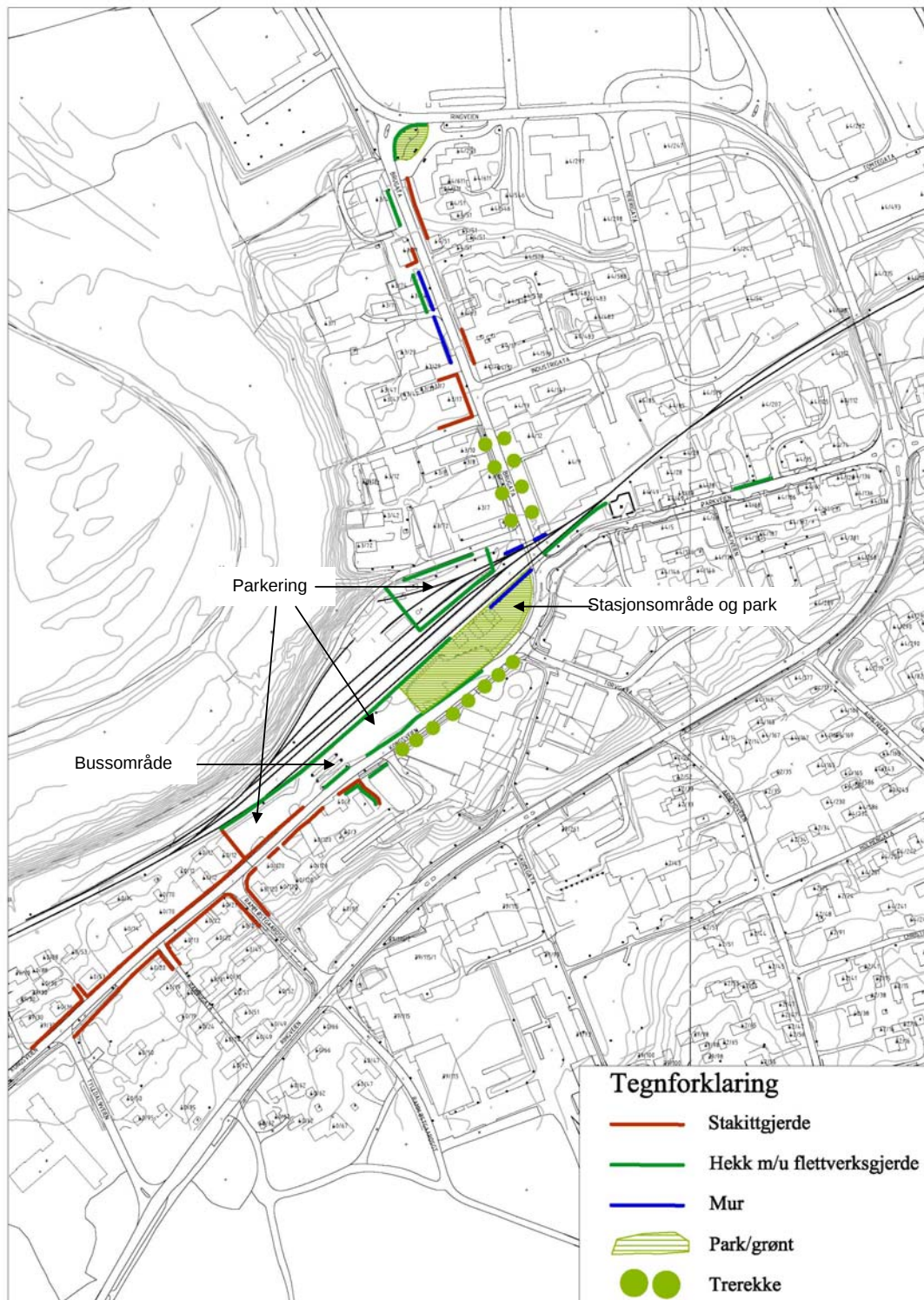
Eksempel på natursteinsmur foran Trontorvet som ikke er tilpasset situasjonen mht detaljering eller bearbeiding.

Anbefaling for sentrumsgatene:

- ❑ Murer bygges som tørrmurer i naturstein (skifer), evt som forblendet betongmur.
- ❑ Murenes høyde og utforming tilpasses situasjonen. Høyde fra ca 50 cm (sitte høyde) til ca 100-110 cm (ved jernbane).
- ❑ Murenes utforming må vurderes i forhold til den gitte situasjon. Steinstørrelse må tilpasses murens funksjon og plassering.
- ❑ Topp mur avsluttes med topphelle.

Eksempel på variert murflate, og skisse som viser ide til utforming av murer i sentrum. Murene kan både ha en avgrensende funksjon og kan benyttes til å sitte på. Høyde tilpasses situasjon og funksjon.

Kartet viser situasjoner der stakittgjerder, hekker og natursteinsmurer samt trekker foreslås. Konkret løsning må vurderes i den enkelte situasjon. I Parkvegen foreslås flettverksgjerde med hekk som en midlertidig løsning for å stramme opp gateløpet på rivingstomten, når ny bebyggelse kommer skal bygget ligge helt ut mot gaten, og hekk/gjerde må fjernes.

Vegetasjon

Tettstedet Tynset var tidligere preget av trær og hekker i tilknytning til private eiendommer i sentrum. Private hager og tun var avgrenset mot gaten med stakitter og hekker – gjerne i kombinasjon med trær. Vegetasjonen skapte på denne måten en klar avgrensning av gaterommet – som i utgangspunktet var vesentlig trangere enn i dag.

Etter hvert har bilen krevd større og større areal. Som følge av gatebreddeutvidelser er private hekker og trær i stor grad forsvunnet. De offentlige arealene – asfalterte gater og P-plasser – framstår som svært dominerende og ødslige arealer i sentrum. Nyere beplantning i begrensede rabatter i trafikkarealene setter i liten grad preg på gatebildet.

Lerketrær i sentrum i dag til venstre, til høyre treerekke i Brugata brukt som skille mellom kjørebane og gangveg. Vegetasjon setter i liten grad preg på sentrumsgatene.

Bevisst bruk av vegetasjon i sentrum

Stasjonsparken må videreutvikles. Det er ellers fokusert på vegetasjonsbruk i tilknytning til offentlige gate- og plassdannelser i videreutviklingen av Tynset sentrum. Vegetasjon er et viktig element når det gjelder å skape intimitet, variasjon og trivsel i sentrum.

Framtidig bruk av vegetasjon i sentrum har flere formål:

- ☐ Romskapende element (avgrense gate- og plassdannelser)
- ☐ Estetisk og arkitektonisk element
- ☐ Fartsdempende element
- ☐ Beskyttelse mot vind (skape lunhet i oppholdsarealer)
- ☐ Årstidsvariasjon

Foreslått bruk av vegetasjon er vist på kart m/ gjerder, murer og vegetasjon på foregående side.

Stasjonsparken i Tynset må videreutvikles

Det vil variere fra sted til sted i sentrum hvorvidt det skal plantes enkelttrær, trerekker, hekker eller busker. Trerekker og hekker vil være aktuelle hjelpemidler når det gjelder å markere den ytre avgrensningen av gaterommet. En trekke kan også benyttes i forbindelse med sonedeling i gatetverrsnittet (mellom kjørbane og fotgjengerareal). Kombinasjon av gjerde og hekk er både av historiske, praktiske og estetiske grunner å anbefale. Bevisst bruk av vegetasjon i gatebildet kan ha fartsdempende virkning (visuell innsnevring).

Vegetasjon på parkeringsplasser

Parkering i sentrum er et sentralt tema i prosessen med torvplan. Det fokuseres derfor ikke spesielt på parkering i veilederen. Veilederen foreslår parkeringsplasser sørvest for stasjonsparken samt på sporområdet nordvest for jernbanestasjonen. Generelt for eksisterende (for eksempel ved kjøpesenter) og nye større parkeringsplasser i sentrum:

- Parkeringsarealene bør gis en parkmessig utforming ved at store asfaltflater brytes opp med trær og annen vegetasjon.

Stedstilpasset plantemateriale

Det er viktig å velge arter som passer inn i miljøet i Tynset sentrum.

Både av klimatiske og historiske grunner vil det være riktig å holde seg til noen få arter av løvtrær og løvfellende busker. Som gatetrær anbefales arter av rogn og/ eller asal. Av vintergrønn vegetasjon vil det kun være aktuelt med norske nåletrær – i form av klypte hekker av gran og evt. innslag av nåletrær i parksituasjoner. I hovedsak bør klypte hekker bestå av løvfellende busker (eks. alperips og sibirertebusk).

Sibirertebusk, fritt voksende hekk til venstre, til høyre vintergrønn granhekk i kombinasjon med stakittgjerde i Tynset

Dekorbeplantning

På torv og plasser med faste dekker vil det i sommerhalvåret være aktuelt å plassere pottes/urner med blomster på "gulvet". Det er viktig at det velges urner med god form og størrelse (ikke for små) – og at det velges en type. Det bør i prinsippet ikke lages rabatter som utsparinger i plassgulvet.

Det vil være positivt at det "pyntes" med blomster i tilknytning til forretninger eller boliger langs gatene i sommerhalvåret. Dette er positive tiltak som kan gjøres på ulike vis. For å få et vellykket resultat vil det være hensiktsmessig å arrangere temakvelder hvor fagfolk innenfor sommerblomst dyrking/ dekorbeplantning orienterer om mulighetene. I stasjonsparken og andre grønne lunger i sentrum bør det være innslag av blomstrende busker, buskroser og stauder. Her vil også blomsterløk være hyggelige innslag.

Dekorbeplantning er et hyggelig innslag i sentrum.
Bilde fra Parkvegen.

Type urner som anbefales er Reale planteurne Pro Urba, ø650mm, h570mm, fra Vestre. Farge mørk grå.

Den er fremstilt av glassfiberarmert betong (Glascrete) og tåler kulde og frost. Vanningssystem kan installeres.

Det finnes også en bredere modell ø1200mm som evt kan benyttes på plassen foran Trontorvet til lave vekster.

Jevnlig skjøtsel av plantene i urnene må påregnes for vellykket resultat.

ANBEFALINGER FOR DE ENKELTE GATELØP

Brugata

Dagens situasjon/ utfordringer:

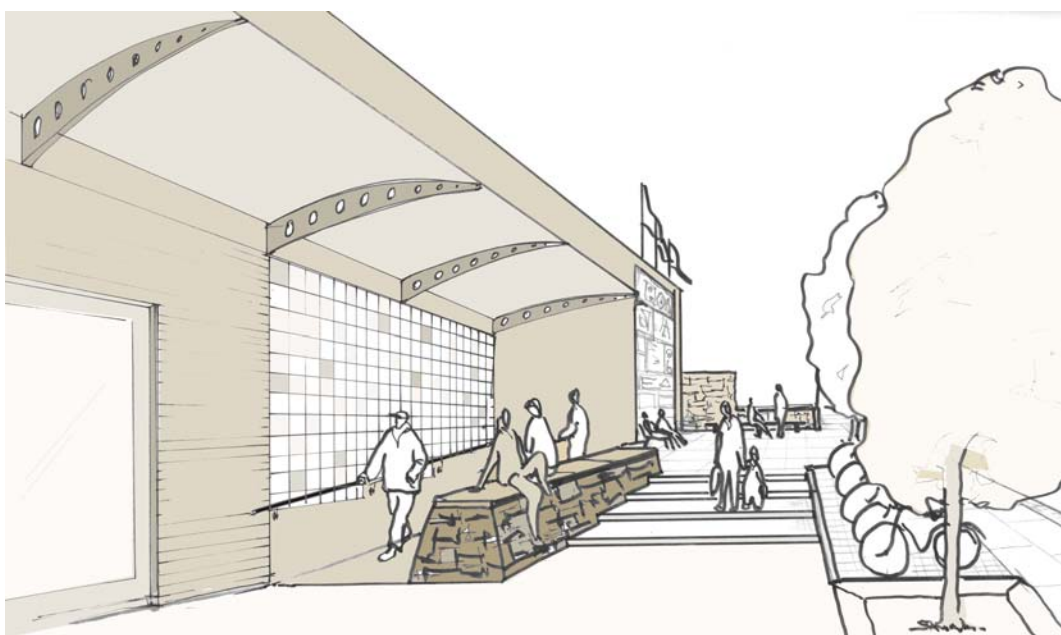
- ❑ Deler av gateløpet er ikke definert med kanter, men flyter ut i store, udefinerte restarealer.
- ❑ Gatetverrsnittet gir ikke trygghet for fotgjengere eller bilister. Det er uklare overganger mellom arealer for gående/ syklende og kjørende.
- ❑ Parkering dominerer gatebildet i øvre del av gaten
- ❑ Bebyggelsen er en blanding av boliger med hagesituasjon med/ uten gjerde og næringsbebyggelse som forholder seg til gaten.
- ❑ Bebyggelsen er variert, blanding av bebyggelse fra ulike tidsperioder/ stilarter.
- ❑ Bebyggelsen har forskjellig avstand til gaten, ikke ett veggliv som bidrar til å definere gateløpet.
- ❑ Gatebildet domineres av to bensinstasjoner.

Forslag til tiltak Brugata

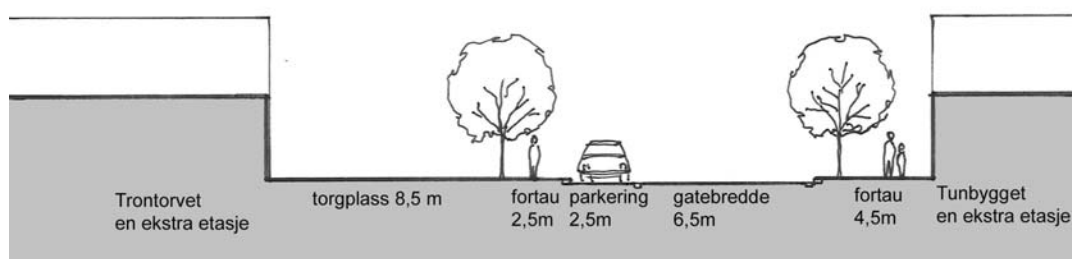
Brugata sett fra torvet .Etablering av trær langs gaten gir visuell innsnevring av gateløpet. Fortetting ved etablering av ekstra etasje på Trontorvet og Tynset bokhandel gir tydelige vegger i gaterommet. Skilttavle for Trontorvet plasseres på bygningens vegg, noe som bidrar til å åpne gaterommet.

Ideskisse til utforming av plass foran Trontorvet med flatt parti i øvre del med benker og blomster. Trapp og rampe tar opp høydeforskjell mot inngangsparti. Bebyggelsen har fått ekstra etasje og er bygget ut helt ned til Industrigata.

Gatetverrsnitt:

- ❑ Gateløpet strammes opp iht generell anbefaling med markert skille mellom kjørebane og gangarealer. Granitt kantstein med avstand 6,5 meter. Visuell innsnevring vha langsgående steinmarkering inn mot kantstein gir tydeligere gatepreg (skisse). Dette gir bedre lesbarhet og trygghet for fotgjengere og kjørende.
- ❑ Gressrabatt mellom gate og fotgjengerareal fjernes.
- ❑ Trær plantes i øvre del med steinsetting rundt.
- ❑ Fotgjengerareal gis høyere kvalitet og opplevelsesverdi vha belegg. Bruk av belegg jfr kap om gatebelegg. Større flater varieres med steinheller.
- ❑ Udefinerte restarealer strammes opp ved bruk av gjerder, murer og beplantning:
 - Rundt eldre bebyggelse med hagesituasjon og ved bedehuset (re)etableres stakittgjerder og/ eller hekker som klargjør overgang mellom offentlig og privat sone.
 - Ved boligblokk i nedre del etableres hekk med flettverksgjerde.
 - Langsgående mur etableres mellom fortau og bensinstasjon (Statoil)/ optiker inntil evt ny bebyggelse etableres ut mot gaten.

Gatetverrsnitt øvre del sett mot jernbaneovergang. Langsgående parkering gir god bredde for fotgjengere. Trerekke markerer gateløpet.

Parkering:

- ❑ Det etableres langsgående parkering foran Trontorget.
- ❑ Gatebredde på 6,5 meter opprettholdes visuelt vha steinsetting i overgang mellom gate og parkeringsplass.
- ❑ Areal mot jernbanen (sporområde) opparbeides som parkeringsplass med utstrakt bruk av vegetasjon.

Bebyggelse:

Klar byggelinje defineres og overholdes i nye byggesaker.

Der byggelinje mot veg ikke er definert av bebyggelse styrkes denne ved bruk av vegetasjon, gjerder og/ eller murer og belegg.

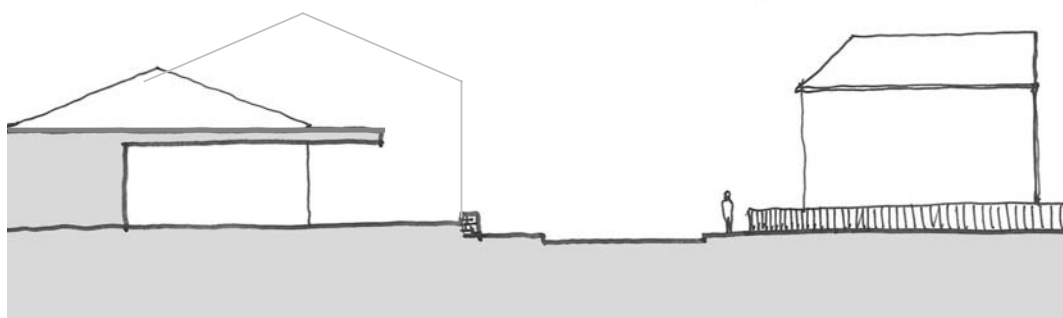
Funksjonsblanding videreføres, bolig og næringsbebyggelse bidrar til liv i sentrum også etter stengetid.

Fortetting:

Kommunen bør arbeide for at bensinstasjoner gis en utforming som harmonerer mer med omgivelsene, for eksempel ved at skilt og utstyr begrenses ut mot gate.

Dersom bensinstasjonene finner det hensiktsmessig med relokalisering utenfor sentrumsområdet på lang sikt, kan dette gi attraktive arealer for fortetting langs Brugata. Etablering av ny bebyggelse på bensinstasjonstomt kan også gi rom for parkeringskjellere.

Etablering av 1-2 ekstra etasjer på Trontorget Og etablering av 1 ekstra etasje på Tunbygget (Tynset bokhandel) for bolig/ næring gir bedre definert gateløp og attraktive, sentralt beliggende arealer. Tunbygget bygges ut mot jernbanen, slik at vegglin i flukt med nabobygget etableres.

Gatetverrsnitt ved bensinstasjon. Mur mellom fortau og bensinstasjonsområde tar opp en liten høydeforskjell, og markerer vegglin for evt framtidig byggelinje for et bygg på 2 etasjer (lys grå). Hekk plantes bak muren dersom plassen tillater dette. 6.5 m mellom kantstein. Mindre bygg bak bensinstasjon er eksisterende tilbaketrukket bygg lenger ned i gaten. Brugata er ikke bred nok til å ha langsgående parkering i nedre del.

Skilt og belysning

Skilttavle for Trontorget har en plassering som hindrer opplevelsen av gaterommet og god framkommelighet.

Skilttavle for Trontorget har en uheldig plassering og utforming. Plassen foran Trontorget har en uheldig utforming og murene som er etablert er for grove for denne plassen..

- ❑ Skilttavlen flyttes inntil og parallelt med bygget, eventuelt på bygget.
- ❑ Bensinstasjonene har svært dominerende skilt som bør fjernes
- ❑ Sentrumsbelysning etableres i Brugata. I nedre del benyttes veggarmatur på bygningene mot gaten. I øvre del stolper ut mot gate/ parkering.

Skilttavle for Trontorget plasseres på bygningens vegg, noe som bidrar til å åpne gaterommet.

Kongsvegen

Dagens situasjon

Kongsvegen har store variasjoner i bebyggelse og skala på strekningen fra Tjønnsenteret – sentrum. Det er utfordringer knyttet til enkelte strekninger av gateløpet. Kongsvegen har utforming som landeveg helt inn i sentrum.

Ved Tjønnsenteret har vegen grøntrabatt og gang/ sykkelveg med avstand til bebyggelsen. Delvis opparbeidet område i forbindelse med utbygging av senteret.

Parti med småskala trehusbebyggelse som ligger til dels tett inntil gaten på begge sider. Hagesituasjon med gjerder mot gaten. Verneverdig trehusbebyggelse. Landeveg.

Et åpent parti med trafikkarealer på begge sider. Mot nord er det parkering og buss-holdeplasser, mot sør parkeringsarealer tilknyttet Rådhuset. Uklar overgang veg-plass.

Et parti med park mot nord og Rådhus mot sør. Bygget er dominerende ift nær- og fjernvirkning pga den store høyden. Bygget kaster skygge på rådhusplassen mot torvet.

Jernbanestasjon og parkeringsområde mot nord, torv med parkeringsplasser mot sør/vest. Stasjonsbygningen er viktig, både historisk og i forhold til bybildet. De nære omgivelsene til bygget er dominert av biler og det er behov for opprydding i området for å fremme bygningen. Kongsvegen avsluttes i knutepunktet mot Parkvegen og Brugata i et utflytende

parti med jernbaneovergang.

Forslag til tiltak Kongsvegen

Gatetverrsnitt

Kongsvegen skal gis en mer bymessig utforming fra Tjønmosenteret og inn til sentrum.

- ❑ Kjørebanelinjen strammes opp ved å etablere granitt kantstein med avstand 6,5 meter. Visuell innsnevring vha langsgående steinmarkering inn mot kantstein gir tydeligere gatepreg og senker hastigheten, se illustrasjon for gatetverrsnitt, generelle anbefalinger.
- ❑ Grøntrabatt fjernes mot gate, og asfalt på gangvei går over til annen type belegg. Fotgjengersone gis utforming som fortau. Bruk av belegg jfr generelle anbefalinger, større flater varieres med steinheller.
- ❑ Trær plantes med steinsetting rundt.
- ❑ Ved torvet går fortau over i plass.
- ❑ Fotgjengeroverganger markeres med romlefelt og belegning, evt opphøyde felter. Ikke malte striper.

Udefinerte restarealer og parkering mot vest strammes opp ved bruk av gjerder og beplantning. Rundt eldre bebyggelse med hagesituasjon (re)etableres stakittgjerder som klargjør overgang mellom offentlig og privat sone.

Parkering

- ❑ Det etableres langsgående parkering på sørsiden av vegen ved rådhuset.
- ❑ Parkeringsplass nord for Kongsvegen ved museet gis en avgrensning av stakittgjerde i tre, tradisjonell type.
- ❑ Parkering etableres også like sørvest for stasjonsparken. Dette parkeringsområdet og stasjonsparken avgrenses mot Kongsvegen med hekker og trær.

Konkret løsning for parkering i torvområdet inngår i torvplanen.

Langsgående parkering etableres ved rådhuset.

Bebyggelse

Det synes ikke å være arealer som er spesielt egnet til fortetting langs Kongsvegen, med unntak av parkeringsplass nord for vegen ved museet. Arealet kan fortettes dersom parkering løses på annen måte, f. eks ved utbygging av parkeringshus annet sted i sentrum.

Ved torvet er det et fortettpotensiale, som kan bli belyst i sammenheng med torvplanen.

Stasjonsparken

Jernbaneparken gis en oppgradering. Planløsning klargjøres gjennom torvplanen. Parken gis en klar avgrensning mot Kongsvegen vha hekk. Dette bidrar til å stramme opp gateløpet inn mot sentrum.

Bussholdeplass

Dette området strammes opp mot Kongsvegen vha hekker i tilknytning til eksisterende trerekke.

Bussområdet blir på denne måten et hyggeligere sted for ventende. Benker for ventende må plasseres i området nærmest perrongen, der det er best solforhold og minst trafikk.

Hekker og trær langs gaten bidrar også til å stramme opp gateløpet.

Skilt og belysning

Belysning som i Parkvegen etableres fra Tjønmosenteret og inn til sentrum.

Skilting langs vegen skal begrenset til nødvendige vegskilt.

Parkvegen

Dagens situasjon Parkvegen

Parkvegen er nylig oppgradert med belegg, belysning, beplantning, langsgående parkering osv.

Bebyggelsen i Parkvegen er fra ulike tidsperioder, men likevel er høyden på bebyggelsen godt avstemt, og gateløpet gir et helhetlig, ryddig inntrykk.

Det helhetlige gatebildet brytes av en åpen, ubebygget tomt på nordsiden av gaten. Plassen er ikke opparbeidet.

Skiltbruken på butikkene i Parkvegen kunne med fordel ha vært mer enhetlig. Tilfeldig plassering av skiltbukker på fortauet gir et uryddig preg, i tillegg til at det vanskeliggjør fremkommeligheten.

Forslag til tiltak Parkvegen

Gatetverrsnitt

Gatetverrsnitt er nylig oppgradert iht vedtatt plan.

Parkering

Parkering er ivarettatt i Parkvegen. Inntil ledig tomt midt i gaten er bebygd bør denne kunne benyttes til parkering.

Skilt og belysning

Skilt: Se generell anbefaling. Belysning er etablert i forbindelse med oppgradering av gaten.

Bebyggelse

Bebyggelsen i Parkvegen danner et enhetlig og intimt gaterom. Selv om husene stammer fra ulike tidsperioder (ulik byggestil og alder) viser dagens situasjon god tilpasning mellom gammel og nyere bebyggelse. Dette skyldes at husene langs gateløpet har enhetlig høyde (2 etasjer) og er dimensjonert innenfor samme skala (små enheter). Ny bebyggelse har et bevisst forhold til den eldre bebyggelsen mht høyder og fasadeoppbygging, og det er ingen bygninger i gateløpet som dominerer visuelt. Dette gir et balansert forhold mellom bygningene i gateløpet og skaper et rolig og harmonisk gateløp. Bygningene i gaten viser en historisk utvikling over tid.

For å bevare gatens kvaliteter er det av avgjørende betydning at eksisterende byggehøyder og byggelinjen mot gaten respekteres strengt. Ny bebyggelse som tilføres må også holdes innenfor disse stramme rammene mot gaten.

- ❑ Det er et fortettpotensiale på nordsiden av Parkvegen. Her bør det arbeides for å etablere bebyggelse i to etasjer. Ny bebyggelse må ikke være tilbaketrukket i forhold til gaten, men holde samme byggelinje som eksisterende bebyggelse. Ny bebyggelse må også ha henvendelse mot gaten
- ❑ Takform på omkringliggende bygg er saltak og flate tak evt med flat valm. Takvinkel på omkringliggende bebyggelse må tas igjen i ny bebyggelse evt flatt tak.

Området Tynsetbrua - Brugata

Dagens situasjon:

Området mellom Tynsetbrua og Brugata har landevegsutforming. Virksomhetene som er lokalisert her er bilbaserte, publikumsrettede funksjoner. Bebyggelsen er spredt og lav. Det er store asfaltflater mellom bygningene og mellom veg og bebyggelse. Det er uklart hvor Tynset sentrum begynner.

Tynset-brua sett fra gangveg i sør. Brua er et landemerke.

Bebyggelsen mellom brua og Brugata sett fra nord.

Bebyggelsen mellom brua og Brugata sett fra krysset ved Brugata.

Forslag til tiltak

Dette området er for mange det første møtet med Tynset, og området bør ha en utforming som presenterer Tynset på en ryddig måte. Bebyggelsen mellom brua og Brugata bør fortsatt ha bilbasert, publikumsrettet virksomhet. Tynset sentrum starter ved Tynsetbrua. Kryss/ ny rundkjøring ved Brugata markerer overgang til det gamle, tette sentrum. Området mellom bru og rundkjøring er et mer bilbasert sentrumsområde enn det gamle sentrum. Siktlinje mellom brua og Brugata bør ikke hindres med bebyggelse eller reklameskilt.

Gatetverrsnitt:

- ❑ Kjørebane strammes opp ved å etablere granitt kantstein med avstand 7,0 meter. Visuell innsnevring vha langsgående steinmarkering inn mot kantstein gir tydeligere gatepreg og senker hastigheten, se illustrasjon for gatetverrsnitt, generelle anbefalinger.
- ❑ Rabatt med natursteinsmur etableres på begge sider av vegen, disse markerer aksene mot sentrum. Muren bygges av stedegen stein.
- ❑ Gangveg beholdes, kan evt etableres på begge sider av vegen. Asfalt på gangveg går over til annen type belegg der Brugata starter (kryss/ rundkjøring).
- ❑ Fotgjengeroverganger markeres med romlefelt og belegning, evt opphøyde felter. Ikke malte striper.

Bebyggelse:

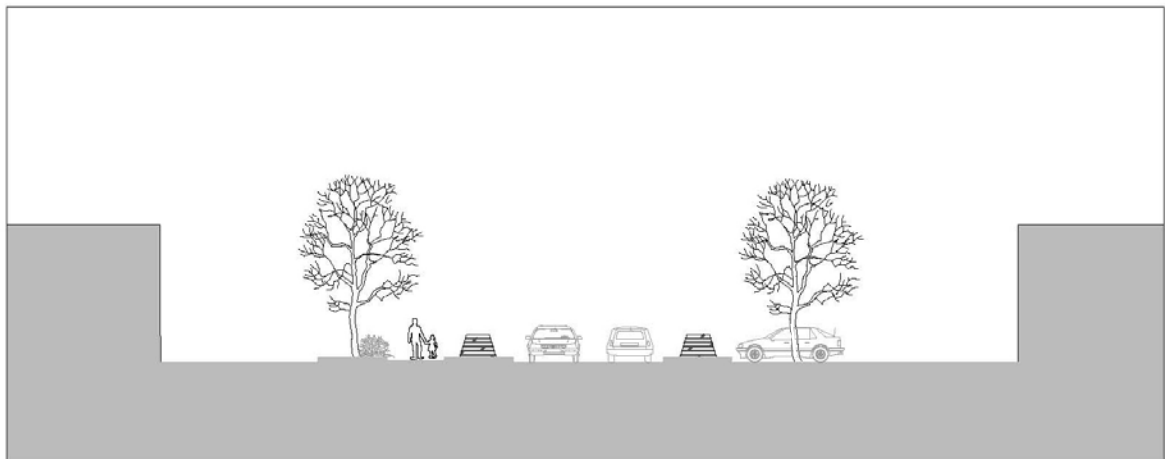
- ❑ Bebyggelse kan ha noe åpnere karakter og større enheter enn inne i det tette sentrum.
- ❑ Bebyggelsen bør trekkes nærmere gaten. Det bør etableres en klar byggelinje med jevn avstand til vegen.
- ❑ Bebyggelsen bør ha 2-3 etasjer for å skape tydelige vegger mot gaten og ha henvendelse og en adkomst mot gaten (ikke bakside mot vegen).

Parkering:

- ❑ Parkering kan etableres mellom eller bak byggene. Parkeringsplassene bør brytes opp med vegetasjon (trær).
- ❑ På nordøstsiden av vegen, der det ikke er gangveg kan evt parkering inn mot mur etableres.

Vegetasjon:

- ❑ Gatetrær og evt hekker plantes på begge sider langs veg iht skisse nedenfor.
- ❑ Vegetasjonsbelte langs elva bør bevares som naturområde.

Prinsippssnitt sett mot brua. Natursteinsmur og trekker markerer aksene mellom brua og sentrum. Oppstramming av byggelinje.

